

16 - 20 octombrie 2023
ACTUALITATEA EUROPEANĂ

Cuprins

I. ȘTIRI	2
1. Joe Biden a vizitat miercuri Israelul	2
2. Compania de proiect management Senaria vizează triplarea cifrei de afaceri în acest an	2
3. Eric Maskin, Nobel pentru Economie, despre noua ordine mondială: "reformele apar doar în urma unui dezastru." Cum arată lumea noastră prin ochii unui laureat Nobel pentru economie, profesorul Eric Maskin, părintele teoriei proiectării mecanismelor.	3
4. Comisia salută Memorandumul de înțelegere privind culoarele de solidaritate dintre România și Ucraina	9
5. Comisia solicită României și altor 6 state membre să transpună integral normele UE privind garanțiile procedurale pentru copii în cadrul procedurilor penale	9
6. Comisia adoptă o nouă foaie de parcurs a UE cu măsuri prioritare de combatere a criminalității organizate și a traficului de droguri	10
7. Comisia prevede măsuri de abordare a potențialelor amenințări reprezentate de dronele civile	11

I. ȘTIRI

1. Joe Biden a vizitat miercuri Israelul

Joe Biden, președintele Statelor Unite, care a vizitat Israelul miercuri, se va deplasa, de asemenea, în Iordania, la Amman, unde se va întâlni cu regele Abdullah al II-lea, cu președintele egiptean Abdel Fattah al-Sissi și cu Mahmoud Abbas, președintele Autorității Naționale Palestiniene.

Vor fi discuții despre criza umanitară din Fâșia Gaza, iar președintele Biden „va reitera convingerea noastră că Hamas nu reprezintă marea majoritate a poporului palestinian, care este și el victimă”, a declarat John Kirby, purtătorul de cuvânt al Consiliului Național de Securitate al SUA, conform [Agerpres](#).

Anunțurile cu vizita președintelui SUA au venit după ce secretarul de stat al SUA, Antony Blinken, a purtat luni seară aproape opt ore de discuții cu cabinetul de război al premierului israelian Benjamin Netanyahu pe tema crizei umanitare în desfășurare din Gaza.

Antony Blinken: „Președintele Biden vine aici într-un moment critic pentru Israel. Președintele va reafirma solidaritatea Statelor Unite cu Israelul”.

Comunitatea internațională își intensifică eforturile pentru a preveni o escaladare a conflictului din Orientul Mijlociu și pentru a proteja civilii. Totuși, determinarea Israelului de a anihila mișcarea islamistă palestiniană după atacul din 7 octombrie și tensiunile sporite de la granița cu Libanul complică șansele de mediere pe termen scurt.

2. Compania de project management Senaria vizează? triplarea cifrei de afaceri în acest an

Senaria, companie de management în construcții și real estate development, încheie primele nouă luni ale anului cu o triplare a cifrei de afaceri (700.000 euro) față de perioada similară din 2022 și estimează că va depăși targetul inițial de 800.000 de euro, cifră de afaceri la nivel de 2023.

În primele nouă luni ale anului, compania a contractat proiecte din zona de management de proiect, fit-out și servicii de due diligence tehnic furnizate în vederea achiziționării de imobile către investitori privați și fonduri de investiții.

Cele mai multe proiecte au fost contractate pentru construction & project management în domeniul office, retail și industrial (59%), rezidențial (28%), respectiv alte proiecte (13%). Cele mai multe dintre aceste proiecte au fost preluate din faza de pre construcție, confirmând tendința investitorilor de precauție și optimizare a costurilor, accentuată pe fondul contextului economic actual.

“Piața construcțiilor din România a suferit schimbări semnificative în prima jumătate a acestui an. Una dintre modificările majore constă în adâncirea crizei proiectelor private. Se observă o scădere a investițiilor private în construcții, ceea ce a afectat în mod direct numărul de proiecte. Investitorii care decid să meargă înainte cu proiectele pun accent pe optimizarea costurilor și supravegherea atentă a lucrărilor”, a precizat Cătălin Chimir, Managing Director al Senaria.

Potrivit fondatorului companiei, principalele tendințe în piața de real estate pentru 2023-2024 sunt accentul pus pe proiecte high-end din segmentul rezidențial și semnalele pozitive pentru proiectele din zona industrial & logistic.

În plus, pe fondul climatului economic actual, multe companii din domeniul construcțiilor se orientează către mari proiecte publice finanțate prin PNRR, care vor asigura un flux de lucru în perioada următoare.

Printre cele mai importante proiecte administrate în prima parte a acestui an de companie se numără proiectele rezidențiale de tip boutique precum Belgrad 8, situat în zona centrală a Capitalei, proiectele industriale precum o hală de producție și depozitare pentru ansambluri de componente și accesorii pentru instalații de ventilație, încălzire și climatizare din Fundulea, Călărași sau fit-out ateliere și birouri pentru Printec Group România. Pentru

perioada următoare, compania a preluat și contracte în zona publică, incluzând servicii de supervizare pentru proiecte de amploare pe segmentul medical și social.

3. Eric Maskin, Nobel pentru Economie, despre noua ordine mondială: “reformele apar doar în urma unui dezastru.” Cum arată lumea noastră prin ochii unui laureat Nobel pentru economie, profesorul Eric Maskin, părintele teoriei proiectării mecanismelor.

Eric Maskin, laureat al Premiului Nobel pentru Economie în 2007, este recunoscut pe plan internațional pentru contribuțiile sale semnificative în domeniul teoriei privind designul mecanismelor. Cunoscută și sub numele „reverse game theory”, aceasta are în vedere alinierea stimulentele individuale cu obiectivele grupului și are aplicații variate, de la afaceri la politici globale. Mai exact, pornind de la un scop economic sau social, proiectarea mecanismului determină dacă este posibil să se construiască o instituție (sau un mecanism) care să atingă acel obiectiv. În prezent, profesorul Maskin este activ în diverse domenii ale teoriei economice, inclusiv teoria jocurilor, economia politică, teoria contractelor și teoria alegerii sociale.

Într-un interviu recent în exclusivitate pentru Forbes România, cu ocazia acordării titlului de Doctor Honoris Causa de către comunitatea academică din cadrul Universității de Vest Timișoara (UVT), Eric Maskin a oferit perspective asupra unor probleme globale actuale.

Unul dintre subiectele centrale a fost reprezentat crizele financiare. Istoria ne-a arătat că aceste crize se repetă, iar Maskin subliniază importanța învățării din greșelile trecutului. Maskin a discutat și despre sistemele electorale, subliniind defectele sistemului de balotaj din multe țări.

Pe plan geopolitic, profesorul a evidențiat greșelile Vestului în relația cu Rusia după căderea Uniunii Sovietice și a subliniat importanța cooperării în rezolvarea conflictelor internaționale. Acesta consideră că Europa ar trebui să joace un rol mai important în raport cu SUA pe scena mondială.

Nu în ultimul rând, Eric Maskin a discutat despre insight-uri personale și despre activitățile sale de cercetare și didactice și despre cele mai importante riscuri pentru economia și societatea mondială în prezent.

FORBES ROMÂNIA: Avem o întregă tradiție de crize financiare și se pare că nu învățăm niciodată, pentru că ele se repetă mereu. Sau învățăm?

ERIC MASKIN: Această tradiție a crizelor financiare are, într-adevăr, elemente comune din care ar trebui să învățăm. Dar nu învățăm întotdeauna atât de bine pe cât ar trebui.

Există o tendință pe piețele financiare de a exista un efect de levier prea mare. Efectul de levier înseamnă că atunci când băncile acordă împrumuturi – aceasta este sarcina lor de a acorda împrumuturi antreprenorilor –, ele pun, de obicei, o parte din banii proprii în împrumut, dar împrumută și o mare parte din bani de la alte bănci. Astfel, în cazul în care împrumutul este rambursat, dacă antreprenorul are succes și plătește băncii, efectul de levier permite băncii să își mărească profitul, deoarece beneficiază de toate câștigurile. Trebuie să ramburseze celorlalte bănci doar ceea ce a împrumutat de la ele, astfel încât aceasta este partea bună a efectului de levier. Permite băncilor să își mărească randamentul. De asemenea, le permite să acorde împrumuturi unui număr mult mai mare de antreprenori decât ar putea face dacă ar folosi doar banii proprii. Și asta este un lucru bun, deoarece înseamnă că mai mulți antreprenori vor primi finanțare. Dar există și un revers al medaliei. Iar partea proastă este că proiectele antreprenoriale sunt de obicei riscante. S-ar putea să dea roade, dar s-ar putea să nu. Dacă dau roade, foarte bine, toată lumea este fericită. Dar dacă nu dau roade, antreprenorul nu poate rambursa datoria băncii. Dar, mai rău decât atât, banca nu poate rambursa cealaltă bancă.

Deci banca inițială ar putea avea probleme pentru că nu este plătită. Dar și băncile de la care s-a împrumutat au probleme pentru că nu sunt rambursate. Și se poate produce o

reacție în lanț cu falimente bancare, deoarece toate băncile sunt legate între ele prin efectul de levier. Și exact asta s-a întâmplat în criza din 2008 și 2009, marea criză financiară de acum 14-15 ani. Și se părea că asta se va întâmpla din nou sau s-ar putea întâmpla din nou în acest an, când o serie de bănci proeminente, cum ar fi Silicon Valley Bank și mai multe bănci europene, au avut probleme.

Argumentul meu este că există două moduri în care guvernele ar trebui să abordeze posibilitatea unor crize financiare. În primul rând, în cazul în care se produce, să zicem, un faliment bancar sau o serie de falimente bancare, guvernul ar trebui să intervină rapid pentru a încerca să prevină răspândirea problemei. Pentru că, dacă se răspândește, atunci se poate ajunge la paralizia întregului sistem financiar. Chiar dacă problema inițială a fost destul de mică, aceasta se amplifică prin efectul de levier și, în cele din urmă, întregul sistem financiar poate fi inoperant. Prin urmare, este foarte important ca guvernul să intervină și, de fapt, să salveze aceste bănci care au probleme. Acum, oamenii nu înțeleg de ce acest lucru este atât de important. Ei spun că banca a făcut un lucru prostesc. De ce ar trebui să o salvați? De ce ar trebui să o salvați? Dar ideea este că nu se face asta pentru a salva banca respectivă.

Dacă ar fi fost vorba doar de acea bancă falimentară, ar fi fost bine. Dar problema este că, deoarece toate băncile sunt legate între ele prin efectul de levier, trebuie să împiedici problema să scape de sub control. Și, astfel, salvarea băncii este cea mai bună modalitate de a face acest lucru înainte ca o problemă mică să devină o problemă mare. Din fericire, în primăvara acestui an, când am început să vedem unele falimente bancare, exact asta s-a întâmplat. Și, din câte putem observa, problema a fost evitată. Dar acesta nu este singurul lucru pe care ar trebui să îl facă guvernul, pentru că dacă tot ceea ce face este să salveze băncile care au probleme, atunci băncile sunt încurajate să ignore riscurile pe care nu le creează împrumuturile antreprenoriale. Ele spun: „De ce ar trebui să-mi fac griji dacă acest antreprenor va reuși sau nu? Dacă reușește, foarte bine. Dacă nu reușește, guvernul mă va salva, astfel încât să pot ignora riscurile. Aceasta este ceea ce se numește o problemă de hazard moral și înseamnă că guvernul trebuie să facă mai mult decât să salveze băncile atunci când acestea au probleme. Trebuie, în primul rând, să încerce să împiedice falimentele bancare. Iar modul în care poate face acest lucru este să reglementeze efectul de levier pentru a se asigura că ratele de îndatorare nu devin prea mari și să verifice ratele de îndatorare prin ceea ce se numește teste de stres.

Se verifică nivelul de capital pe care îl are banca și cât de mult ar fi capabilă să supraviețuiască singură în cazul în care nu ar fi plătită. Și asta este ceea ce se numește reglementare. Și este o componentă foarte importantă pentru a ne asigura că piețele financiare funcționează bine. După marea criză financiară din 2008 și 2009, în Europa și în SUA, toate statele au fost de acord că trebuie să înăspriam reglementările. Și au făcut acest lucru în SUA – a fost vorba de adoptarea legislației financiare Dodd-Frank. În Europa, au revizuit acordul Basel. Asta a fost bine. Reglementarea s-a înăsprit și, în realitate, nu au existat amenințări serioase privind crizele financiare timp de mulți ani. Dar problema este că oamenii au senzația că, dacă nu există probleme timp suficient de îndelungat, nu va exista niciodată o problemă. Și astfel, în urmă cu câțiva ani, din nou, atât în Europa, cât și în SUA, unii politicieni au spus: „Ei bine, nu am avut o criză financiară, hai să relaxăm reglementările”, ceea ce a fost exact ceea ce nu trebuia făcut. Haideți să facem mai puține teste de stres și acesta este sensul în care mă tem că nu învățăm întotdeauna atât de bine pe cât ar trebui din crizele anterioare. Da, reacționăm corespunzător la ele pentru o vreme. Punem în aplicare reglementări. Dar dacă lucrurile continuă suficient de mult timp fără o criză, atunci simțim acest impuls de a relaxa reglementările, ceea ce face ca următoarea criză să fie și mai mare.

FORBES ROMÂNIA: Am discutat cu o mulțime de antreprenori și lideri de afaceri din România în ultimele săptămâni pentru a primi întrebări pentru dumneavoastră, iar printre acestea s-a regăsit o întrebare frecventă legată de utilizările practice ale teoriei dumneavoastră de proiectare a mecanismelor în strategia lor de afaceri. Cum pot folosi ei teoria proiectării mecanismelor și cum îi poate ajuta aceasta în strategia lor de afaceri?

ERIC MASKIN: Ei bine, teoria proiectării mecanismelor, care, așa cum ați spus, este o specialitate a mea, se referă la stimulente. Dacă administrezi o afacere sau dacă administrezi o țară sau o organizație internațională, cum convingi fiecare membru al companiei, al țării sau al organizației să se comporte în interesul marelui grup? Dacă sunteți directorul general al unei companii, aveți anumite obiective. Angajații dumneavoastră, desigur, au propriile obiective. Ei vor să obțină un venit decent. Ei vor să fie promovați în urma unor performanțe bune. Proiectarea mecanismului poate fi utilizată pentru elaborarea pachetelor de compensații pentru directori, să zicem, într-o companie, pentru a alinia obiectivele directorilor cu cele ale companiei în ansamblu. Astfel, în cazul particular din SUA, este foarte frecventă acordarea de stock options pentru directorii de corporații. Dar ce fel de stock options ar trebui să oferiți și ce combinație de stock options și salariu fix ar trebui să oferiți? Acestea sunt genul de întrebări la care proiectarea mecanismului poate ajuta la găsirea unui răspuns la o scară mai mare. Proiectarea mecanismelor poate rezolva și a rezolvat unele dintre marile probleme cu care ne confruntăm la nivel global. Astfel, schimbările climatice reprezintă în esență o problemă de aliniere a stimulentelelor. Cum convingem diferitele țări ale lumii să ia măsuri care să evite o catastrofă climatică în viitor, și elaborarea unui acord internațional, de exemplu, care să fie eficient în reducerea emisiilor de dioxid de carbon sau în eliminarea eficientă a dioxidului de carbon din atmosferă reprezintă, la rândul său, un exercițiu de proiectare a mecanismelor.

FORBES ROMÂNIA: Și cum se poate face asta, din moment ce am aflat că luna iulie a acestui an a fost cea mai fierbinte lună din istoria măsurătorilor făcute vreodată pe Pământ?

ERIC MASKIN: Ei bine, cred că în acest moment nu va fi suficient ca, pur și simplu, să nu mai emitem dioxid de carbon și să trecem, să zicem, la energie verde. Trebuie să facem asta, desigur. Dar asta nu va fi suficient. Totodată, trebuie să găsim noi tehnologii pentru a elimina dioxidul de carbon din atmosferă. Există deja unele tehnologii. Captarea carbonului. Plantarea de păduri. Dar niciuna dintre tehnologiile existente nu poate fi extinsă la un nivel care să fie suficient pentru a rezolva problema. Cum putem găsi noi astfel de tehnologii? Ei bine, din nou, este o chestiune de stimulente. Vreți să le oferiți antreprenorilor cu idei ingenioase stimulentele de a dezvolta aceste idei într-un mod care să promoveze ceea ce s-ar putea numi o taxă negativă pe carbon. Adică suntem obișnuiți cu ideea că, dacă emiți dioxid de carbon în atmosferă, ar trebui să plătești o taxă egală cu daunele pe care le produci. Dar, în același timp, dacă găsești o modalitate de a elimina dioxidul de carbon din atmosferă, ar trebui să fii subvenționat, ar trebui să fii recompensat pentru asta. Și dacă anticipezi că vei primi o recompensă, aceasta îți va crește motivația de a găsi o modalitate de a elimina carbonul.

FORBES ROMÂNIA: Și dacă tot vorbim de abordări practice ale teoriei dumneavoastră de proiectare a mecanismelor, care este abordarea practică în una dintre problemele sensibile din România, dar și de oriunde în lume, mă refer la combaterea corupției și promovarea transparenței – administrația publică, dar și administrația centrală?

ERIC MASKIN: Ei bine, și aici este vorba de o problemă de stimulente. Cum îi stimulezi pe funcționarii publici să se comporte așa cum ne dorim noi și nu într-un mod corupt? Cred că există, într-adevăr, câteva modele interesante, câteva exemple interesante de urmat. Și unul care îmi vine în minte este Singapore. Singapore este o țară cu un guvern foarte eficient. În unele privințe, s-ar putea să fie prea eficient. Adică există opinia că este represiv. Cu toate acestea, atunci când vine vorba de corupție, au reușit cu succes să o evite. Iar modul în care fac acest lucru este acela de a-și plăti extrem de bine funcționarii publici. Dar există o toleranță foarte scăzută față de corupție. Așa că, atâta timp cât te porți cum trebuie, primești un salariu foarte bun. Mult mai mare decât în majoritatea celorlalte țări. Și, astfel, stimulentele tale de a fi corupt este diminuat. Dar dacă ești prins făcând ceva ce nu ar trebui să faci, ești imediat concediat. Nu, toleranță zero pentru corupție. Acest tip de sistem a funcționat cu siguranță pentru Singapore. Și cred că este un lucru la care țările din alte părți ale lumii ar trebui să se gândească.

FORBES ROMÂNIA: Rămânem la zona politică. Anul viitor, în România va fi un an important. Avem patru runde de alegeri, alegerile locale, alegerile pentru Parlamentul

României, alegerile pentru Parlamentul European și alegerile pentru Președinția României. Este pentru prima dată în mai bine de 20 de ani când se potrivește aceste tururi de scrutin. Mă folosesc de titlul uneia dintre lucrările dumneavoastră pentru a vă întreba: cum ar trebui să ne alegem liderii?

ERIC MASKIN: Ei bine, dacă vă referiți la președinte. Dacă îmi amintesc corect, aici există un sistem de tip „run off”, adică un prim tur în care ar putea fi destul de mulți candidați. Dacă cineva obține majoritatea voturilor în primul tur, atunci asta e tot. Dar ceea ce s-ar putea întâmpla, ceea ce se întâmplă de obicei este că nimeni nu obține majoritatea. Și, astfel, cei doi candidați care au obținut cele mai multe voturi merg la un tur de scrutin. Acesta este același sistem care este folosit în Franța. Este folosit și în Brazilia. Este folosit într-un număr destul de mare de țări pentru președinți. Și nu este un sistem teribil, dar poate fi îmbunătățit. Și iată care este problema. Dați-mi voie să dau un exemplu din istoria politică franceză. Dacă ne întoarcem la alegerile din 2002, la alegerile prezidențiale franceze din 2002, au fost trei candidați la acele alegeri care se așteptau să se descurce bine. Era vorba de președintele în exercițiu, Jacques Chirac. A fost contracandidatul de stânga, Lionel Jospin, iar apoi a fost un candidat de extremă dreapta din partea Frontului Național, Jean-Marie Le Pen, tatăl lui Marine Le Pen, care este un politician foarte important în prezent. Dar el a fost tatăl ei. Ceea ce se aștepta să se întâmple era că Chirac și Jospin vor merge în turul doi și apoi va fi o competiție între cei doi.

De fapt, mulți oameni au crezut că Jospin va câștiga, dar Jospin nici măcar nu a ajuns în turul doi. Ceea ce s-a întâmplat a fost că au existat mai mulți alți candidați de stânga în cadrul aceluia scrutin. Jospin a împărțit voturile din primul tur cu ceilalți candidați de stânga și s-a dovedit că Le Pen a ajuns în turul doi cu Chirac. Chirac a câștigat cu ușurință, dar, din punct de vedere democratic, nu avea niciun sens ca Le Pen să fie în turul doi, deoarece toată lumea știa că, dacă Le Pen ar fi concurat cu Jospin, care a fost eliminat, Jospin ar fi câștigat cu ușurință. Le Pen era mai mult sau mai puțin o figură marginală. Faptul că a existat această divizare a voturilor de stânga arată că există o deficiență în sistemul de tur de scrutin, o deficiență în sistemul francez, o deficiență în sistemul românesc. Cum putem îmbunătăți sistemul? Ei bine, ceea ce aș recomanda este ca, în loc să avem un sistem de tur de scrutin, să le permitem alegătorilor să facă mai mult decât să voteze pentru un singur candidat. Dacă votezi pentru un singur candidat, nu poți să îți exprimi opțiunea între ceilalți candidați. Și, astfel, dacă nu câștigă candidatul preferat, atunci, de fapt, sunteți exclus din alegeri.

Nu mai ai niciun cuvânt de spus. Și asta a fost problema în 2002. Majoritatea oamenilor îl preferau cu siguranță pe Jospin în locul lui Le Pen. Dar dacă nu votau pentru Jospin, nu aveau cum să își exprime această preferință. Au votat pentru unul sau pentru ceilalți candidați de stânga. Așa că ceea ce recomand este ca alegătorilor să li se permită să clasifice candidații de la cel mai drag la cel mai puțin drag. Astfel, aș putea să-l pun pe Jospin pe primul loc, sau aș putea pune un alt candidat de stânga pe primul loc și poate pe Jospin pe locul doi. Dar aș pune toți candidații mei favoriți deasupra lui Le Pen. Și atunci câștigătorul alegerilor este candidatul care, într-o comparație pe perechi, ar învinge cu o majoritate pe fiecare dintre ceilalți candidați. Deci, dacă vor candida Jospin, și Chirac, și Le Pen. Jospin câștigă dacă majoritatea alegătorilor îl clasează pe Jospin deasupra lui Chirac și, de asemenea, majoritatea alegătorilor îl clasează pe Jospin deasupra lui Le Pen. Și asta garantează că aveți un câștigător care este, într-adevăr, alegerea majorității. Despre asta este vorba în democrație. Așa că lăsați majoritatea să decidă. Aș recomanda o astfel de reformă în România, dar și în Franța.

FORBES ROMÂNIA: Dar e mult mai greu să schimbi obiceiurile.

ERIC MASKIN: De obicei, reformele de genul acesta apar doar în urma unui dezastru. Ceva merge teribil de prost și oamenii spun, oh, nu putem lăsa să se mai întâmple asta. Și atunci fac o reformă. Și, de fapt, asta s-a întâmplat în SUA. Prin urmare, genul de reformă pe care o solicit este, de fapt, cea pe care o vedem acum în curs de implementare.

FORBES ROMÂNIA: Chiar în New York.

ERIC MASKIN: În New York, dar și în Alaska, în Nevada, în Oregon și în multe alte locuri. Și acesta este, într-o oarecare măsură, un răspuns la Donald Trump. Cum a fost ales

Donald Trump? Nu pentru că a obținut o majoritate, ci pentru că ceilalți candidați și-au divizat voturile și el a reușit să câștige fără majoritate.

FORBES ROMÂNIA: Rămânem la abordări practice. Și ajungem la un subiect important, un conflict important foarte apropiat de România. Războiul din Ucraina. Cum poate teoria dumneavoastră a jocului inversat să ajute practic la înțelegerea, pe de o parte, dar și la rezolvarea conflictelor internaționale și la negocierea diplomatică?

ERIC MASKIN: Ei bine, aici o să mă bazez nu doar pe teoria jocurilor, ci și pe puțină istorie. Cred că Occidentul și Statele Unite în special au făcut o greșală gravă în modul în care au procedat cu Rusia în anii 1990. Atunci când Uniunea Sovietică a căzut și a existat o încercare de democrație în Rusia de către Boris Elțin, acela ar fi fost momentul ca Statele Unite și alte țări occidentale să îmbrățișeze Rusia și să spună: „Uite, acum suntem cu toții de aceeași parte, hai să ne ajutăm reciproc”. Dar a existat o criză economică teribilă în Rusia spre sfârșitul anilor 1990, care s-a încheiat cu preluarea puterii și stabilizarea țării de către Vladimir Putin. Dar nu era necesar ca Putin să apară pe scenă. Ce ar fi trebuit să se întâmple? În criza financiară, Rusia intra în dificultate, iar SUA o salvau în același mod în care SUA au salvat Europa după cel de Al Doilea Război Mondial. Planul Marshall a fost, în esență, un plan de salvare. Europa avea nevoie să reconstruiască Germania, care fusese inamicul SUA. Germania a primit o mulțime de bani americani. Iar aceasta a fost o investiție excelentă, deoarece Germania este acum unul dintre cei mai buni prieteni pe care îi are SUA. Japonia este unul dintre cei mai buni prieteni pe care îi are SUA, chiar dacă au fost dușmani în cel de Al Doilea Război Mondial. Nu există niciun motiv fundamental pentru care Rusia trebuie să fie inamicul nostru. Noi am permis ca acest lucru să se întâmple prin faptul că nu am cooperat suficient cu ei. În schimb, ceea ce am făcut a fost să îi antagonizăm. Am decis să extindem NATO mai departe spre est. Acesta a fost un act ostil. Singura justificare pentru NATO, cel puțin pentru ruși, este aceea de a se apăra împotriva Rusiei.

Dar dacă Rusia este aliatul nostru, nu inamicul nostru, care este scopul NATO? Așa că eu cred că a fost o greșală să nu ajutăm Rusia și, de asemenea, să extindem NATO mai mult spre est. Acum, toate acestea sunt istorie. Nu mai putem face nimic în legătură cu asta acum. Dar ceea ce putem face acum este să încercăm să punem capăt războiului din Ucraina. Cât de repede putem, pentru că este un război foarte distructiv. Evident, este distructiv pentru ucrainenii. Este distructiv pentru ruși. Este distructiv pentru întreaga lume, atât în ceea ce privește costurile umane, cât și în ceea ce privește distrugerile fizice. Dar există lucruri asupra cărora trebuie să se negocieze și care ar trebui să fie negociate. Rusia este în continuare foarte preocupată de NATO, SUA, din motive pe care nu le înțeleg, insistă ca acum Suedia să adere la NATO. Acest lucru are foarte puțin sens, pentru că lumea nu va fi mai sigură dacă Suedia va fi în NATO. Rusia nu va ataca niciodată Suedia. Aderarea la NATO ar trebui să fie o monedă de schimb. Îi dăm Rusiei, îi dăm lui Putin o promisiune de a nu extinde NATO sau cel puțin de a face o pauză înainte de a extinde NATO. Asta va costa Occidentul foarte puțin, pentru că faptul că Suedia este în NATO nu îmbunătățește cu adevărat securitatea, dar contează foarte mult pentru Rusia. Și singurul mod în care vom pune capăt acestui război este dacă Putin poate spune publicului rus: am obținut ceea ce am vrut. Și dacă el, dacă obține un acord privind NATO, poate face această afirmație. Acesta este genul de negociere pe care îl sugerează teoria jocurilor, însă în acest caz și istoria o sugerează.

FORBES ROMÂNIA: Sunteți la finalul unui roadshow de o lună în toată lumea – Asia, Orientul Mijlociu, Europa și așa mai departe. Care credeți că sunt riscurile majore acum? Este vorba de criza financiară? Sunt schimbările climatice? Este războiul, poate inegalitatea socială sau inflația?

ERIC MASKIN: Ei bine, cam toate cele de mai sus. Toate lucrurile pe care le-ați menționat sunt riscuri. Dar cred că există o temă comună, și anume riscul ca noi să nu mai cooperăm unii cu alții. A existat o perioadă de aproximativ 40 de ani, până la criza financiară, în care a existat din ce în ce mai multă cooperare internațională. UE s-a extins. A creat chiar și o zonă euro, față de care am sentimente contradictorii. Nu sunt sigur că a fost o idee atât de bună. Dar faptul că există atât de multă cooperare în cadrul Europei a fost cu siguranță un lucru bun. Iar integrarea Chinei în sistemul economic global a fost, de asemenea, un lucru

bun. Evident, a fost un lucru bun pentru China, dar a fost bun și pentru restul lumii. Dar această cooperare și această globalizare a avut câteva efecte secundare grave, dintre care unul a fost inegalitatea. În cursul globalizării, persoanele calificate care își puteau oferi competențele pe piața globală a muncii au fost recompensate și și-au văzut veniturile crescând. Dar persoanele fără astfel de competențe au fost lăsate în urmă și au văzut că veniturile lor fie au rămas la fel, fie, în unele cazuri, chiar au scăzut, în special dacă și-au pierdut locul de muncă. Așadar, am asistat la o creștere majoră a inegalității veniturilor ca urmare a globalizării, ceea ce amenință continuarea cooperării. Dacă sunt un muncitor necalificat și dau vina pentru pierderea locului de muncă pe faptul că facem comerț cu China, atunci voi spune: „Să nu mai facem comerț cu China”. Și dacă nu mai facem comerț cu China, atunci vom avea o perioadă foarte dificilă din punct de vedere economic. De asemenea, vom avea dificultăți în ceea ce privește schimbările climatice. De asemenea, ne va fi foarte greu să facem față crizelor politice internaționale, cum ar fi războaiele. Cu cât cooperăm mai mult cu China, cu atât va fi mai puțin probabil un război cu China. Așadar, în opinia mea, este esențial să rezolvăm efectele secundare negative ale globalizării, în special inegalitatea veniturilor, trebuie să luăm măsuri majore pentru a reduce inegalitatea veniturilor, astfel încât amenințarea la adresa cooperării globale să fie redusă.

FORBES ROMÂNIA: Credeți că UE, în formatul în care este acum, este un model care funcționează?

ERIC MASKIN: Într-o anumită măsură, da. Cu alte cuvinte, cred că UE a dus la o perioadă de pace și prosperitate în Europa pe care nu am mai văzut-o niciodată, cu excepția invaziei din Ucraina. Nu am mai avut o perioadă cu atât de multă pace în Europa de sute de ani și prosperitate.

FORBES ROMÂNIA: Chiar și pentru România din 2007 încoace.

ERIC MASKIN: Creșterea de prosperitate a fost uluitoare. Acum, bineînțeles, beneficiile acestei prosperități au fost distribuite inegal. Dar există lucruri pe care le putem face în această privință. Cred că ceea ce aș vrea să văd mai mult din partea Europei este în ceea ce privește afacerile internaționale. Cred că Europa tinde încă să lase rolul de lider Statelor Unite și poate că politicienii americani îi lasă să facă asta. Dar cred că ar fi mai bine ca Europa și SUA să fie mai mult pe picior de egalitate decât ca SUA să încerce mereu să conducă, așa cum au făcut-o în ceea ce privește invazia din Ucraina. De fapt, în alte chestiuni, cum ar fi schimbările climatice, Europa a fost mult mai bună. Cred că Europa a avut mai mult succes decât SUA. Iar în ceea ce privește schimbările climatice, dacă adunăm populația tuturor țărilor europene, se ajunge la un rezultat aproximativ egal cu cel al populației americane. Așadar, nu există niciun motiv pentru care Europa să nu poată fi un partener egal în relațiile internaționale.

FORBES ROMÂNIA: Având în vedere că aveți un program foarte încărcat cu zboruri, și muncă, și călătorii, și activitate didactică, și cercetare, ce este important pentru dumneavoastră?

ERIC MASKIN: Am o viață foarte frumoasă. Și cred că principalul motiv pentru care îmi place atât de mult este faptul că pot face genul de muncă pe care îmi place să o fac ca profesor. Fac cercetare, dar pun doar întrebările de cercetare care mă interesează și îmi pot stabili propria agendă. De asemenea, îmi stabilesc singur programul. Am mult mai multă libertate decât majoritatea oamenilor care lucrează. Nu prea am un șef căruia să îi raportez. Și am o mare satisfacție de pe urma activității de cercetare. Celălalt lucru pe care îmi place să îl fac este să predau pentru a ajuta la dezvoltarea tinerilor studenți promițători. Să-i ajut să își lanseze propriile cariere, ceea ce este foarte satisfăcător. Și apoi, ocazional, eu mă bucur de oportunitatea de a face ceea ce facem acum și de a vorbi cu un public mai larg. Dar nu vreau să fac asta prea mult, pentru că asta înseamnă timp luat de la cercetare și învățământ, pe care le consider în continuare ca fiind principalele mele calificări profesionale.

FORBES ROMÂNIA: Este studentul din 2023 foarte diferit de studentul din anul 2000?

ERIC MASKIN: Oarecum diferit. N-aș spune că a fost o schimbare dramatică. Cred că fiecare generație succesivă de studenți este oarecum mai bine pregătită. Știu lucrurile într-un stadiu mai timpuriu, ceea ce este bine pentru că și domeniul a evoluat față de anul 2000.

Sunt mai multe lucruri care trebuie cunoscute. Așa că s-au schimbat în ceea ce privește pregătirea lor. Totuși, nu cred că s-au schimbat într-un mod fundamental. Cred că au aceleași aspirații, aceleași obiective pe care le-au avut dintotdeauna.

4. Comisia salută Memorandumul de înțelegere privind culoarele de solidaritate dintre România și Ucraina

Comisia Europeană salută semnarea, în data de 18 octombrie a.c., a Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul României și Guvernul Ucrainei care va contribui și mai mult la sporirea capacității culoarelor de solidaritate, având în vedere în special daunele suferite de infrastructura de transport din Ucraina în urma agresiunii Rusiei. România are un rol esențial în funcționarea culoarelor de solidaritate și colaborează în mod constructiv cu toate părțile implicate, inclusiv prin intermediul Platformei comune de coordonare a culoarelor de solidaritate UE-Ucraina. Comisia încurajează această cooperare strânsă între statele membre ale UE și Ucraina.

Comisia sprijină în continuare implementarea culoarelor de solidaritate UE-Ucraina și a planului de acțiune ucrainean privind exportul de cereale ucrainene, în special prin facilitarea legăturilor transfrontaliere și a operațiunilor de transport.

Îmbunătățirea trecerii frontierei dintre Ucraina și România, prevăzută de acest memorandum, nu numai că va servi nevoilor imediate de import și de export ale Ucrainei, ci și o va ancora ferm în spațiul transporturilor din UE. Finanțarea este deja disponibilă, din bugetul UE, de la Banca Europeană de Investiții (BEI) și de la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), în timp ce viitorul Mecanism pentru Ucraina va contribui suplimentar la reconstrucția și dezvoltarea infrastructurii de transport a Ucrainei și a conexiunilor acesteia cu UE.

5. Comisia solicită României și altor 6 state membre să transpună integral normele UE privind garanțiile procedurale pentru copii în cadrul procedurilor penale

Comisia Europeană a decis să deschidă o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor trimițând scrisori de punere în întârziere Ungariei, Țărilor de Jos, Austriei, României, Slovaciei și Suediei, precum și o scrisoare suplimentară de punere în întârziere Germaniei, pentru că nu au transpus integral în legislația națională Directiva privind garanțiile procedurale pentru copiii care sunt persoane suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale [Directiva (UE) 2016/800].

Această directivă urmărește să garanteze standarde minime comune privind drepturile copiilor care sunt persoane suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale, pentru a le asigura dreptul la un proces echitabil în întreaga UE. Comisia consideră că Germania, Ungaria, Țările de Jos, Austria, România, Slovacia și Suedia nu au transpus corect unele dintre cerințele directivei legate de drepturile materiale. În plus, niciunul dintre cele șapte state membre nu a îndeplinit cerința de a include o trimitere la directivă în măsurile de transpunere sau la adoptarea acestora. Prin urmare, Comisia a decis, în data de 18 octombrie, să trimită scrisori de punere în întârziere Ungariei, Țărilor de Jos, Austriei, României, Slovaciei și Suediei, precum și o scrisoare suplimentară de punere în întârziere Germaniei. Aceste state membre au la dispoziție două luni pentru a lua măsurile necesare vizând remedierea deficiențelor identificate de Comisie. Dacă nu primește un răspuns satisfăcător, Comisia poate decide să trimită un aviz motivat.

Prin pachetul său lunar de decizii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, Comisia Europeană („Comisia”) urmărește acționarea în justiție a statelor membre care nu și-au îndeplinit obligațiile ce le revin în temeiul legislației UE. Aceste decizii, care vizează diverse sectoare și domenii de politică ale UE, au scopul de a asigura aplicarea corespunzătoare a legislației UE, în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor.

6. Comisia adoptă o nouă foaie de parcurs a UE cu măsuri prioritare de combatere a criminalității organizate și a traficului de droguri

Comisia adoptă în 18 octombrie o foaie de parcurs a UE pentru a intensifica lupta împotriva traficului de droguri și a rețelelor infracționale, pornind de la inițiativele legislative și operaționale deja existente.

Comerțul cu droguri este una dintre cele mai importante amenințări la adresa securității cu care se confruntă UE în prezent. Capturile de cocaină din UE au atins niveluri record, cu un volum de 303 tone doar în 2021. Activitățile rețelelor infracționale au evoluat în ceea ce privește amploarea, complexitatea și consecințele violente.

Combaterea criminalității organizate și a traficului de droguri este o prioritate pentru Uniunea Europeană, pentru statele sale membre și pentru partenerii internaționali. Trebuie să abordăm împreună amenințările cu care ne confruntăm, de aceea Comisia propune Parlamentului European și Consiliului să aprobe în integralitate acțiunile prioritare și măsurile pe termen mediu și lung prevăzute în foaia de parcurs.

Realizările recente în lupta UE împotriva rețelelor infracționale arată că UE este pe calea cea bună în ceea ce privește răspunsul la aceste amenințări emergente. Cu toate acestea, având în vedere caracterul în continuă evoluție al activităților infracționale din întreaga lume, există o nevoie constantă de adaptare și completare a răspunsului colectiv al UE. Foaia de parcurs stabilește acțiuni concrete și specifice pentru a elimina lacunele emergente, cu 17 acțiuni în 4 domenii prioritare:

1. **o nouă Alianță portuară europeană**, pentru a spori reziliența porturilor la infiltrarea infracțională prin consolidarea activității autorităților vamale, a autorităților de aplicare a legii și a actorilor publici și privați din porturile din întreaga UE. De exemplu, cu ajutorul unor aparate de scanare și al unor echipamente de ultimă generație.
2. **Dezmembrarea rețelelor infracționale cu grad ridicat de risc**, prin facilitarea anchetelor financiare și digitale, cartografierea celor mai mari rețele infracționale, consolidarea cooperării dintre procurorii și judecătorii specializați și utilizarea semnalizărilor din Sistemul de informații Schengen (SIS).
3. **Măsuri de prevenire a criminalității organizate**, prin schimbul de bune practici și orientări între statele membre pentru a preveni infiltrarea acestor grupuri în societate și în economia legală, a împiedica grupurile infracționale să recruteze tineri și a îmbunătăți siguranța și sănătatea publică, precum și pentru a limita mai eficient accesul la precursorii de droguri.
4. **Colaborarea cu partenerii internaționali**, pentru a face față amenințării globale, inclusiv prin consolidarea schimbului de informații, prin operațiuni comune pe principalele rute ale traficului de droguri și prin consolidarea cooperării în materie de asigurare a respectării legii și a cooperării judiciare cu țările din afara UE.

Toți actorii relevanți ar trebui să se implice la maximum în activitatea de punere în aplicare în integralitate a strategiilor UE privind combaterea criminalității organizate și a drogurilor, iar Comisia se angajează să pună în aplicare aceste acțiuni suplimentare în 2023 și 2024, în strânsă cooperare cu statele membre, cu agențiile și organismele UE.

Comisia va colabora îndeaproape cu statele membre și cu partenerii săi pentru a atinge obiectivele stabilite în foaia de parcurs.

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să adopte Directiva privind confiscarea și recuperarea activelor, revizuirea Regulamentului Prüm, normele privind interconectarea registrelor de conturi bancare, propunerea de pachet legislativ privind combaterea spălării banilor și Directiva privind combaterea corupției prin măsuri de drept penal, care sunt esențiale pentru intensificarea eforturilor UE de combatere eficace a activităților grupurilor infracționale organizate în întreaga UE. Comisia își reiterează angajamentul de a colabora îndeaproape cu colegiitorii pentru a atinge acest obiectiv.

De asemenea, Comisia se angajează să lanseze o cerere de propuneri privind combaterea criminalității organizate în cadrul Fondului pentru securitate internă în valoare

totală de 20 milioane € până la sfârșitul anului 2023. Agenția UE pentru Droguri urmează să devină operațională în vara anului 2024.

Comisia continuă să pună în aplicare Strategia UE de combatere a criminalității organizate 2021-2025 și Strategia și Planul de acțiune ale UE în materie de droguri 2021-2025. În conformitate cu aceste strategii, Comisia a prezentat propuneri legislative de consolidare a normelor de combatere a rețelelor infracționale, inclusiv consolidarea Directivei privind recuperarea și confiscarea activelor și un pachet de propuneri legislative de consolidare a normelor UE de combatere a spălării banilor.

În plus, capacitățile în materie de asigurare a respectării legii au fost întărite prin consolidarea mandatului Europol. În cele din urmă, UE și-a sporit sprijinul oferit autorităților de aplicare a legii din statele membre prin intermediul Platformei multidisciplinare europene împotriva amenințărilor infracționale (EMPACT), care este în prezent un instrument permanent, cu o finanțare consolidată.

7. Comisia prevede măsuri de abordare a potențialelor amenințări reprezentate de dronele civile

Comisia Europeană a adoptat, în data de 18 octombrie, o comunicare privind combaterea amenințărilor reprezentate de utilizarea ilegală și periculoasă a dronelor concepute pentru uz civil.

Prin această comunicare, Comisia stabilește o politică anti-drone cuprinzătoare a UE, care urmărește să garanteze că evoluțiile tehnologice rapide și numărul tot mai mare de drone nu conduc la o creștere necontrolată a amenințărilor în spațiul civil. Scopul comunicării este, de asemenea, de a oferi un cadru de politică armonizat și de a construi o înțelegere comună a procedurilor aplicabile pentru a face față amenințărilor în continuă evoluție.

Dronele modelează viitorul economiei și societății în Europa, în special în domeniile transporturilor, apărării, comerțului și serviciilor. Utilizarea legitimă a dronelor este o componentă esențială a realizării de progrese către dubla tranziție verde și digitală.

Astfel cum se menționează în Agenda privind combaterea terorismului, deși UE a îngreunat utilizarea anumitor drone în scopuri rău-intenționate, evoluția rapidă a capacităților lor prezintă riscuri tot mai mari în materie de securitate. Infractorii folosesc drone în contrabanda și traficul de droguri, drone suspecte fiind observate și în jurul infrastructurilor critice, ceea ce indică faptul că ar putea fi utilizate pentru a colecta informații în scopuri ostile. În plus, utilizarea ilegală a dronelor poate afecta și siguranța personală și dreptul la viață privată al cetățenilor, în special atunci când dronele sunt operate în zone rezidențiale.

Comunicarea este însoțită de două manuale elaborate de Centrul Comun de Cercetare al Comisiei, cu orientări practice privind principalele aspecte tehnice ale politicii UE privind dronele.

Măsuri de contracarare a amenințărilor reprezentate de drone civile

Comunicarea prezintă diverse acțiuni legate de crearea de comunități și schimbul de informații între statele membre, precum și măsuri clare menite să sprijine aceste acțiuni prin orientări, formare, finanțare și proceduri operaționale. În comunicare s-au identificat șase acțiuni clare pentru o punere în aplicare eficace a politicii UE privind dronele:

- Schimbul de bune practici și de informații prin eficientizarea activității aferente inițiativelor existente și prin înființarea unui grup de experți anti-drone la nivelul Comisiei.
- Explorarea unor măsuri de reglementare prin identificarea nevoilor în materie de reglementare și a potențialului de armonizare a legilor și procedurilor în diferite state membre ale UE.
- Acordarea de asistență statelor membre atunci când trebuie să se aleagă dintr-o varietate de tehnologii comerciale cibernetice și non-cibernetice anti-drone disponibile pe piață, prin furnizarea de consiliere și orientări, de exemplu prin

intermediul grupului de experți anti-drone și al activității Centrului Comun de Cercetare (JRC).

- Oferirea de orientări practice și sprijin operațional statelor membre prin extinderea formării anti-drone existente, de exemplu la sectorul securității private și la autoritățile de aplicare a legii.
- Consolidarea cercetării și inovării prin intermediul programelor bugetare disponibile, cum ar fi Orizont Europa.
- Creșterea sprijinului financiar prin lansarea unei cereri de propuneri privind soluții anti-drone în cadrul programelor de lucru ale facilității tematice a Fondului pentru securitate internă pentru perioada 2026-2027.

Activitățile descrise în prezenta comunicare vor trebui realizate până în 2030. Până în 2027 se va efectua un bilanț la jumătatea perioadei, iar o revizuire completă a programului anti-drone al UE este planificată să aibă loc până cel târziu în 2030.

Atât Strategia UE privind uniunea securității, cât și Agenda UE privind combaterea terorismului subliniază faptul că amenințarea reprezentată de dronele necooperante este o sursă importantă de preocupare în Europa. În 2022, acest pachet a fost anunțat deja ca o acțiune emblematică în Comunicarea Comisiei intitulată „Strategia 2.0 privind dronele pentru un ecosistem inteligent și durabil al aeronavelor fără pilot la bord în Europa”.

Comisia conlucrează cu statele membre și cu alte părți interesate pentru a aborda amenințarea potențială reprezentată de drone din 2016, când a avut loc primul atelier al UE de soluții anti-drone. De atunci, au existat multe inițiative, inclusiv finanțarea de proiecte pentru crearea de comunități, schimbul de informații și dezvoltarea de bune practici.

Surse de informare:

- *Reprezentanța Comisiei Europene în România*

Buletin informativ elaborat de:

SERVICIUL AFACERI EUROPENE

